

bezpečnostní předpisy pro jízdu těmito vozidly, odpovědnost za škody jimi způsobené a zajištění nároků na náhradu škod i sankce trestní pro přestoupení předpisů těch, dne 15. června pak vládní návrh (tisk 1315) zákona o plynárenských podnicích požívajících výhod. Vyhrazuji se jim různá užívací práva k věcem cizím, nárok na vyvlastnění a upravuje se poměr plynovodů k nemovitostem.

Senát (č. t. 1288 a 1305) schválil dne 19. června 1934 osnovu zákona, kterým se mění a doplňují předpisy o soudnictví úrazového pojištění dělnického, kteréžto usnesení bylo dodáno poslanecké sněmovně dne 21. června (tisk 2672).

Ústavně-právní výbor senátu podal dne 19. června 1934 zprávu (tisk 1325) k vládnímu návrhu (tisk 1289) zákona o umořování listin (unifikační předloha).

V poslanecké sněmovně podán byl návrh posl. Mikuláše a druhů (tisk 2676) zákona o slevách pachtovného při zemědělských pachttech v r. 1914 podle § 1105 v. obč. z.

Tamtéž podal posl. Hlinka a druzi (tisk 2601/I) interpelaci vládě o mylném výkladu jazykového zákona v odpovědi vlády tisk 2422/II.

Novelisace procesních předpisů. Ačkoli meziministerské projednávání osnovy nového civilního řádu soudního chýlí se ke konci, vynutily si poměry, aby pro přítomnou dobu a jen dočasně provedeny byly některé změny platných předpisů procesního práva. Věc souvisí se známým přetížením nejvyššího soudu, kde nahromadilo se množství opravných prostředků, které nejv. soud nemůže v dohledné době zdolat. Byl to také nejv. soud, který dal podnět ke změnám, jež jsou předmětem osnovy, která se připravuje jako osnova zákona, kterým se mění a doplňují některá ustanovení zákonů o občanském řízení soudním, o řízení exekučním a o řízení nesporném.

Prostředek, který byl zvolen, aby se ulehčilo nejv. soudu, jest celkem jednoduchý, neznamená pro státní správu žádný výdaj, ač na druhé straně může znamenati ztenčení příjmů pro státní pokladnu. Osnovou omezuje se totiž možnost dovolati se rozhodnutí nejv. soudu. Tato tendence vine se všemi navrženými změnami a doplňky, byť i některé z nich nesvědčily tomu na prvý pohled. Jen čl. V. obsahuje ustanovení, která nesouvisí přímo se snahou ulehčiti nejv. soudu; nicméně i tyto změny jsou nezbytně nutné.

Vládní návrh rozděluje látku celkem na šest článků, z nichž vlastně jen prvních pět obsahuje změny platného práva, kdežto článek šestý obsahuje ustanovení přechodná a prováděcí. Jinak jest v každém článku seskupena materie z určitého oboru procesního práva.

V čl. I jsou zařazeny změny ustanovení civ. řádu soud. platného v zemích historických. Především se mění ustanovení § 448 c. ř. s. tak, že dosavadní hranice rozhodná pro řízení nepatrné zvyšuje se z částky 300 Kč na 500 Kč. Tím bude

nejen zvětšen počet případů, kdy nebude lze podatí proti rozhodnutí okres. soudu odvolání z jiného důvodu než pro zmatečnost uvedenou v § 477 č. 1 až 7 c. ř. s. (čímž se uleví krajským soudům jako odvolacím), nýbrž i nepřímo se zmenší počet dovolání, neboť odpadnou případy dovolání ve sporech o hodnotě mezi 300 Kč až 500 Kč, v nichž byly vydány nižšími soudy nesouhlasné rozsudky a v nichž bylo dosud přípustné dovolání. Tato změna cenové hranice nedotkla se však podle výslovného ustanovení čl. IV sporů u okres. soudů, které jednájí místo pracovních soudů. (Také osnova civ. řádu soud. zvýšila hranici pro věci nepatrné na 500 Kč.)

Další změna jest v § 502 c. ř. s., kde jednak se zvyšuje dosavadní hranice pro přípustnost dovolání při souhlasných rozsudcích první a druhé stolice z 2000 Kč na 10.000 Kč,*) jednak se vylučuje dovolání vůbec (tedy i při nesouhlasných rozsudcích nižších soudů), byla-li předmětem rozhodnutí výměra výživného ze zákona. Posléze uvedené ustanovení jest sice v našem právu novotou, neboť platné právo neznalo dosud absolutní nepřípustnosti dovolání, ale tato novota jest odůvodněna skutečností, které se také dovolává důvodová zpráva, totiž že v takovýchto sporech jde spíše o posouzení hospodářských poměrů, v jichž středu jsou nižší soudy a ne o otázky právní a že právě proto se nejvyšší soud zřídka odhodlává ke změně rozsudků, takže zatížení s vyřízením dovolání není ve správném poměru k výsledku. Naproti tomu případ uvedený na prvním místě, byť i nebyl novotou, znamená podstatný zásah do práva stran dovolati se rozhodnutí nejv. soudu, a to zvláště v nynější době, kdy hodnota peněz podstatně stoupla.

Úlevou pro nejv. soud jest také ustanovení zařazené jako nový třetí odstavec k § 510 c. ř. s., že nevyhoví-li dovolací soud dovolacímu návrhu a shledá-li, že důvody rozsudku odvolacího soudu nejsou v rozporu se zákonem, může se obmeziti v důvodech svého rozhodnutí na prohlášení, že neshledal zákonného důvodu, aby rozsudek odvolacího soudu byl změněn neb zrušen. Toto ustanovení jest jen novotou v zemích historických, nikoliv i v zemích Slovenské a Podkarpatoruské, kde bylo zavedeno § 1 č. 13 zák. č. 164/1924 Sb. z. a n. a tam se osvědčilo.

Podle § 527, odst. 2 c. ř. s. jest proti usnesení rekursního soudu, jímž bylo zrušeno usnesení prvního soudu, přípustný revisní rekurs, jen bylo-li prvnímu soudu uloženo, aby vyslechna strany, rozhodl znovu a jestliže byla vyhrazena pravomoc tomuto rozhodnutí rekursního soudu. Návrh mění toto ustanovení tak, že dosavadní podmínku nařízení výsledku stran nahrazuje podmínkou, že rekursní soud prvnímu soudu uložil, aby »doplně řízení, učinil rozhodnutí nové«. Tím vlastně má se uzákoniti extensivní výklad, který nejv. soud dával dosavadnímu znění § 527, odst. 2 c. ř. s., totiž že jest revisní rekurs vyloučen vždy tehdy,

*) Pozn. red. Podle novinářských zpráv sníženo v posledních dnech na 7000 Kč.

když není sice výslovně nařízeno slyšení stran, ale když podle povahy věci, podle odůvodnění zrušovacího usnesení a podle obsahu nařízeného doplnění jest zřejmé, že nebude možné se obejíti bez slyšení stran (účastníků) nebo jedné z nich. (Stejně ustanovení má i osnova nového civ. řádu soud. v § 531, odst. 2.)

Poslední změnou předpisu civ. řádu soud. jest doplněk § 528, odst. 2, podle kterého jest vyloučen vůbec revisní rekurs i v otázce příslušnosti. (Také zde jest určitá obdoba s osnovou nového c. ř. s. — srov. § 45 — ale toto ustanovení jest užší nežli nyní navrhaná novelisace § 528, odst. 2.)

V e x. ř á d ě p l a t n ě m v z e m í c h h i s t o r i c k ý c h m ě n í v l á d n í n á v r h § § 66 a 402.

V § 66 připojuje druhou větu, která vylučuje opravný prostředek proti rozhodnutím druhé stolice ve věcech zmíněných v první větě téhož paragrafu; v § 402 stanoví pak nový druhý odstavec, že proti rozhodnutím druhé stolice vydaným v řízení o prozatímních opatřeních není dalšího opravného prostředku.

Jak uvádí důvodová zpráva, bylo sice uvažováno, aby byl vyloučen revisní rekurs v exekučních věcech i v otázce povolení exekuce pro peněžité pohledávky nepřevyšující 500 Kč a proti rozhodnutí o návrhu na odklad exekuce; ale některé důvody vedly k tomu, že bylo od toho upuštěno.

V čl. III jest obsažena legální interpretace § 46, odst. 2. zák. o základních ustanoveních s o u d n í h o ř í z e n í n e s p o r n ě h o, a sice pokud jde o výklad slova, co sluší rozuměti »nezákonností«, jež odůvodňuje přípustnost mimořádného rekursu proti souhlasnému usnesení druhé stolice. Touto legální interpretací zúžuje se smysl nezákonnosti jen na případy, kdy opatření nebo usnesení se přičí jasnému a nepochybnému doslovu nebo smyslu zákona, jehož bylo nebo mělo býti na případ použito. Je patrné, že i tímto ustanovením má býti nejv. soud zbaven nutnosti rozhodovati o takových případech, kdy souhlasné rozhodnutí druhé stolice jest sice pochybné, ale nelze říci, že by rozhodnutí bylo v rozporu se zákonem tak dalece, jak toho žádá zákonodárcem stanovený výklad nezákonnosti.

Další bod č. 2 tohoto článku vylučuje opravný prostředek proti rozhodnutím druhé stolice o výši výživného ze zákona a o úpravě styků rodičů s dětmi.

S otázkou úlevy nejv. soudu nesouvisí přímo materie zařazená v čl. IV; nicméně byla i zde náprava nutná, aby v řízení v e s p o r e c h p r a c o v n í c h byla odstraněna »dvojí kolej« proces. předpisů, které upravovaly vedení sporů podle toho, konali se spor před pracovním soudem (oddělením okres. soudu pro spory pracovní) či před řádným soudem. Ustanovuje pak osnova, že i pro řízení ve sporech prováděných u okres. soudů, které jednají na místo pracovních soudů, platí odchylná ustanovení zákona č. 131/1931 Sb. z. a n. až na ustanovení o přisedících. Budou proto i okres. soudy v pracovních sporech řídit se předpisy cit. zákona

a aby bylo jasné, že v takovém případě šlo o spor pracovní, nařizuje osnova, že rozsudek v takovémto sporu vydaný má být označen jako vydaný v řízení podle zákona o pracovních soudech. Pokud pak v takovémto případě bude podáno odvolání ve sporu o hodnotě vyšší než 300 Kč, rozhodne odvolací soud v senátě podle § 32 zák. o prac. soudech.

Čl. V zvyšuje v čl. VII, č. 2, písm. e) zákona ze dne 1. dubna 1921 č. 161 Sb. z. a n., pozměněním čl. IV zákona ze dne 8. června 1923, č. 123 Sb. z. a n. částku 2000 Kč na 10.000 Kč a tedy upravljuje pro země Slovenskou a Podkarpatoruskou přípustnost dovolání obdobně jako čl. II této osnovy.

Není známo, zda a v jakém znění bude projednáván návrh zákona o úlevě nejv. soudu (jak se běžně označuje) přijat Národ. shromážděním, neboť ozvaly se námitky, zejména pokud jde o ustanovení čl. II a Va.

Novela zákona o hornických rozhodčích soudech. Nejdůležitější spory z pracovního a služebního poměru v hornictví, t. j. spory mzdové a platové, spory z důvodu zrušení služebního poměru bez výpovědi a spory o zrušení služebního poměru s členy a náhradníky závodních rad jsou spolu s určitými spory, vyplývajícími z poměrů, založených zákonem čís. 144/20 o závodních a revírních radách v hornictví, vyňaty z jurisdikce soudů řádných resp. dříve živnostenských a nyní pracovních a přikázány zvláštnímu fóru hornických rozhodčích soudů, organisovaných nyní podle zákona čís. 170/24. Hornické soudnictví v uvedených věcech jest organisováno dvojstupňovitě. V první instanci fungují hornické rozhodčí soudy, jež jsou ustaveny v sídlech revírních rad (v Praze, Plzni, Trutnově, Mostě, Falknově, Čes. Budějovicích, Mor. Ostravě, Brně a Bratislavě), v druhé a konečné instanci pro celou republiku a tedy ve funkci dovolací pak vrchní hornický rozhodčí soud v Praze. Po stránce organizační jest zajímavé, že po první v našem rozhodčím soudnictví pracovním proniklo zde laické zastoupení zájmových skupin i při jurisdikci v druhé instanci.

Podle dosavadního právního stavu byl osobní okruh jurisdikce hornických rozhodčích soudů omezen u zaměstnanců jen na zaměstnance takové, již byli v přímém služebním poměru k podnikateli hor. Naproti tomu ve sporech zaměstnanců, třebaž objektivně v hornictví zaměstnaných, kteří však nestáli v pracovním (služebním) poměru k podnikateli hor, čemuž tak bývalo zvláště v případech, kde podnikatel hor zadal provedení určitých hornických prací podnikateli soukromému, hornické rozhodčí soudy důsledně odmítaly svou příslušnost.

V tomto právním směru přináší podstatnou změnu novela čís. 94/34, jež nabyla účinnosti dne 28. V. t. r., nahrazujíc dosavadní relativní kriterium osobních mezí věcné příslušnosti hornických soudů ve výše uvedeném smyslu kriteriem absolutním, a to tak, že pro jurisdikci hornických rozhodčích soudů po stránce osobní nerozhoduje již nyní stav služebního poměru, nýbrž věcná